

2020

Γιούλη Γύφτουλα

3ο Δημοτικό Σχολείο Ζωγράφου



ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ
ΕΣΤΙΑΣΗ ΣΕ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ, ΙΣΟΤΗΤΑ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ, ΓΕΝΙΚΑ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ,
ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

ΜΕΡΟΣ Α : ΠΑΙΡΝΟΝΤΑΣ ΜΙΑ ΘΕΣΗ

Α. Το δωμάτιο έχει χωριστεί σε τέσσερις γωνίες. Κάθε γωνιά έχει χαρακτηριστεί με ένα πίνακα: Συμφωνώ/ Δεν ξέρω/ Το σκέφτομαι ακόμη/ Διαφωνώ.

β. Διαβάζουμε φωναχτά τρεις διαφορετικές δηλώσεις, μια προς μια. Τα παιδιά παίρνουν μια θέση σε μια από τις γωνίες σύμφωνα με το αν συμφωνούν, αν διαφωνούν, αν δεν έχουν γνώμη ή αν χρειάζονται περισσότερο χρόνο για να σκεφτούν.

2. Ρωτάμε τα παιδιά από διαφορετικές γωνίες γιατί έχουν επιλέξει αυτή τη θέση. Καλούμε τα παιδιά να αλλάξουν θέσεις αν άλλαξαν γνώμη αφού θα έχουν ακούσει τους λόγους των άλλων. Επαναλαμβάνουμε αυτήν τη διαδικασία και για τις τρεις δηλώσεις.

3. Μαζεύουμε τα παιδιά πίσω σε μια ομάδα και συζητάμε αυτό το μέρος της δραστηριότητας:

α. Σας εξέπληξε κάτι από αυτή τη δραστηριότητα;

β. Γιατί νομίζετε πως οι άνθρωποι είχαν διαφορετικές γνώμες γι' αυτές τις δηλώσεις;

γ. Σας ώθησαν μήπως οι λόγοι οποιουδήποτε στο να αλλάξετε τη θέση σας; Γιατί;

δ. Πώς μπορούμε να ξέρουμε ποια θέση είναι 'σωστή';

Απολογισμός και Αξιολόγηση

1. Συζητήστε τις επιρροές των στερεότυπων των φύλων, κάνοντας ερωτήσεις όπως αυτές: α. Τι κοινό είχαν αυτές οι δηλώσεις; Γνωρίζετε κι άλλες δηλώσεις όπως αυτές; β. Υπάρχουν μήπως διαφορετικοί κανόνες και διαφορετικές προσδοκίες από τα αγόρια ή τα κορίτσια αυτής της ομάδας; Στην τάξη ή στο σχολείο; Στην οικογένεια; Έχει νόημα αυτό το γεγονός; γ. Μπορείτε να σκεφτείτε άλλες ιδέες για το πώς τα αγόρια ή τα κορίτσια θα έπρεπε να είναι ή τι θα έπρεπε να κάνουν; Μήπως

ισχύουν παρόμοιες ιδέες σε άλλα μέρη της χώρας μας; Της Ευρώπης; Του κόσμου; δ. Τι συμβαίνει όταν ένα αγόρι ή ένα κορίτσι δε συμφωνεί με αυτές τις ιδέες και θέλει να είναι ή να συμπεριφέρεται διαφορετικά; Βρεθήκατε ποτέ σε μια τέτοια κατάσταση; Πώς νιώσατε; Τι κάνατε; ε. Μήπως οι ιδέες για το πώς θα έπρεπε να είναι οι άντρες και οι γυναίκες επηρεάζουν τους ενήλικες όπως επηρεάζουν και τα παιδιά;2. Συσχετίστε τα στερεότυπα των φύλων με τις διακρίσεις, κάνοντας ερωτήσεις όπως: α. Πώς περιορίζουν τις επιλογές μας αυτές οι ιδέες για τους άντρες και τις γυναίκες; Μπορείτε να δώσετε κάποια παραδείγματα; β. Πώς επηρεάζουν αυτοί οι περιορισμοί τα ανθρώπινά μας δικαιώματα; γ. Τι μπορούμε να κάνουμε στο μέλλον ώστε τα αγόρια και τα κορίτσια να μπορούν να συμπεριφέρονται πιο ελεύθερα με τον τρόπο που θέλουν;

Συμβουλές για το συντονιστή• Να είστε προσηχτικοί ώστε να μην ενισχύσετε τα στερεότυπα που αυτή η δραστηριότητα επιδιώκει να αντιμετωπίσει. Να έχετε επίγνωση των δικών σας προκαταλήψεων και στερεοτύπων και πώς μπορείτε να τα μεταφέρετε στα παιδιά ως ο συντονιστής για την ομάδα. • Επιλέξτε δηλώσεις που να δείχνουν πως παρόλο που τα κορίτσια και τα αγόρια είναι σωματικά διαφορετικά, έχουν ίσα δικαιώματα. Επιλέξτε δηλώσεις που να είναι αρκετά αμφιλεγόμενες ώστε να προκαλούν διαφορετικές γνώμες. • Αποφύγετε το διχασμό ανάμεσα σε αγόρια και κορίτσια. Ανάλογα με την ομάδα, μπορείτε να δημιουργήσετε ομάδες του ίδιου φύλου ή ομάδες με ισορροπία των φύλων για τα θεατρικά. • Οι συμπεριφορές των γονιών επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό αυτές των παιδιών. Μπορεί να ακούσετε θετικές και αρνητικές αντιδράσεις από τους γονείς γι' αυτή τη δραστηριότητα.

ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΔΗΛΩΣΕΩΝ

- Οι κούκλες είναι μόνο για τα κορίτσια
- Τα αγόρια δεν κλαίνε.
- Τα αγόρια δε φοράνε φούστες.
- Ένα κορίτσι δε μπορεί να είναι το αφεντικό.

- Μόνο τα αγόρια παίζουν ποδόσφαιρο.
- Τα κορίτσια είναι αδύναμα και τα αγόρια είναι δυνατά.
- Τα κορίτσια βοηθούν τις μητέρες τους. Τα αγόρια βοηθούν τους πατεράδες τους.
- Είναι καλύτερα να είσαι κορίτσι παρά αγόρι.
- Όταν κάτι πάει στραβά, πάντα φταίνε πρώτα τα αγόρια.
- Τα αγόρια μπορούν να λένε 'βρώμικες λέξεις, αλλά τα κορίτσια δε μπορούν.
- Τα κορίτσια είναι εξυπνότερα από τα αγόρια.
- Τα κορίτσια νικούν σε αγώνες επειδή παίζουν 'βρώμικα'.
- Είναι εντάξει για τα αγόρια να χτυπιούνται μεταξύ τους, αλλά όχι για τα κορίτσια.
- Τα αγόρια είναι πιο τεμπέλικα από τα κορίτσια.
- Τα κορίτσια είναι καλύτερα από τα αγόρια στο να λένε ψέματα

ΠΗΓΗ: «Μικρή πυξίδα» Μετάφραση «Νοιάζομαι και Δρω»

<http://noiazomaikaidrw.gr/wp-content/uploads/2015/07/Compassito-%CE%9C%CE%B9%CE%BA%CF%81%CE%AE-%CE%A0%CF%85%CE%BE%CE%AF%CE%B4%CE%B1.pdf>

ΜΕΡΟΣ Β: MY NEIGHBOURHOOD YARD

Duration 45 minutes

Aim

The aim of the activity is to raise learners' awareness of the psychosocial dynamics of inclusion/exclusion, co-operation/competition and discrimination/prejudice. It may be

exploited to develop learners' reflection on their own attitudes, beliefs and values, and to help them gain new skills and develop their knowledge of important concepts related to intercultural competence such as identity, discrimination, otherness, empathy, diversity, co-operation, interdependence and democratic identity.

Resources

- ▶ a large uncluttered space, stickers of four colours

Procedure

1. In this activity, learners are asked to form a circle. The facilitator gives them the following instructions:

We are going to start an activity. In this activity you are not allowed to talk at all.

First I will ask you to close your eyes and then shortly after you will be able to open them again. But you still must not speak. It is very important that you never speak throughout this exercise. Now, please close your eyes.

2. The facilitator then silently sticks small coloured stickers on participants' foreheads. For example, with a group of 20 participants, the distribution may be the following:

- ▶ Majority = blue stickers on eight participants' foreheads
- ▶ Second majority = green stickers on six participants' foreheads
- ▶ First minority = yellow stickers on three participants' foreheads
- ▶ Second minority = red stickers on two participants' foreheads
- ▶ One participant remains without a sticker

The number of stickers of each colour is meant to model social inequalities. Very quickly, participants in the majority group are likely to feel more "confident" than the others and will tend to become leaders in the task.

3. The facilitator gives the following instruction to the group:

When I say so you will open your eyes but you will not be able to talk. Your task will be to group yourselves [the facilitator says this clearly, twice]. Now you may open your eyes... and group.

The formulation of the question is important. Although participants are not told to group "by colour", that is what they are most likely to do as the facilitator has not given any instruction or any criteria for grouping. Because of people's habit of classifying things in the surrounding environment, the group will separate into subgroups of blues, greens, yellows and reds, and leave the participant without a sticker all alone and isolated.

4. The group works for as long as it is comfortable, while the facilitator observes the participants' behavior and attitudes and makes notes to use during the debriefing of the activity.

As participants (adults, children, young people, politicians, etc.) do the exercise, they realise that because they do not know what is on their forehead, they need to rely on each other to complete the task. Only others can see what color they belong to and they cannot talk to each other to communicate. It will take about 10 to 15 minutes for the group to sort this difficulty out. It takes trust, co-operation and creativity to complete the assigned task. It is a very powerful exercise and the debriefing part always brings in a lot of material for reflection.

5. Participants can remain where they are after the silent grouping activity, but of course they can now speak. The facilitator will introduce some prompts for the debriefing session.

► *“How did you feel when you had your eyes closed?”*

Participants can reflect on their experience during the activity: not being able to use language to communicate, not seeing everything, etc. In many instances, a discussion about living with disabilities and how it must feel to be in such situations in real life will emerge. Some may feel this part of the activity to be threatening and express uneasiness.

► *“What was your first reaction when you opened your eyes?”*

Discussing our feelings is an important component of intercultural competence development and learning. Many feelings are expressed at this point, such as the feeling of loneliness or being lost. Opposite feelings might be expressed, or how we feel when we become aware of being perceived and evaluated on the basis of criteria that are unknown to us. As participants express themselves, the facilitator can introduce concepts such as identity, discrimination, or the notion of otherness and perception of self by the other.

► *“How did it feel not to be able to talk?”*

The group will reflect on parallels with real-life situations. Often the conversation will lead the group to discuss the feeling of powerlessness in situations where one cannot make oneself understood, about language barriers and non-verbal language.

► *“What strategies did you think of to do the task?”*

By discussing the instructions and how they were understood, participants will gradually realise what types of behaviour they displayed in the group. Participants need to understand during the debriefing discussions that they could have chosen alternative grouping methods and that nothing in the instructions given by the facilitator should have led them to segregate and form red, blue, green and yellow groups: they could have formed as many subgroups as possible composed of

all the available colours (a rainbow group, for example, thus accepting “difference” within

their group), or they could have decided not to leave anyone isolated and incorporated the “loner” in any group. This question is central to the learning process that will make participants come to realise how they “jumped to conclusions”, or make participants critically analyse their own propensity to segregate, reflect on the unconscious level of their decision making, and understand why these strategies were chosen and not others. The group can then develop further by studying other options that could have been taken; the facilitator can decide to conceptualise further by introducing notions that are central to intercultural competence (e.g. empathy, diversity, co-operation, interdependence) and identify attitudes, skills and knowledge that can prompt behaviour that uphold human rights and social inclusion.

► “What does this make you think of if you compare it to real-life situations?”

At this point, participants can start to generalise what they have learned across different contexts, and apply it to their own experiences and conversations. Often the discussion will make the group realise the implications of overt and covert discriminatory behaviour in small groups and social groups, as well as on a global level.

References: Activity from “Tasks for Democracy” Pestalozzi series No. 4